

JECA NEDELJKOV I MARIJA BANUH BRUSIN

KAKO CENTAR ZA SOCIJALNI RAD MOŽE POSTATI INICIJATOR I KOORDINATOR KONKRETNIH AKCIJA LOKALNE ZAJEDNICE U ZAUSTAVLJANJU NASILJA U PORODICI

Najsloženiji inovativni “alat” jeste KONFERENCIJA SLUČAJA NASILJA i IZVEŠTAJ o njoj.

Konferencija predstavlja prošireni timski sastanak sa predstavnicima onih institucija koje mogu da doprinesu zaustavljanju nasilja i zaštiti žrtve.

Izveštaj sa konferencije predstavlja sažet prikaz toka stručnog rada profesionalaca u CSR (fokusi-ranog na nasilje u porodici) i toka širenja mreže pomoći u lokalnoj zajednici.

Konferencija slučaja **se primenjuje** za najteže i najkompleksnije slučajeve nasilja u porodici koji su otkriveni u CSR-u.

Rezultat dobro pripremljene konferencije jeste koordinirana akcija relevantnih institucija i nevladinih organizacija, koja ima za cilj zaustavljanje nasilja u porodici i zaštitu žrtve (žrtava). Dobro isplanirana konferencija ima **5 faza**:

- Prikupljanje informacija o slučaju nasilja u porodici
- Obavljanje konsultacija sa žrtvom, porodicom, starateljem
- Razmatranje potrebe za zaštitom u timu
- Planiranje i pozivanje predstavnika institucija i NVO
- Održavanje sastanka i preciziranje plana zaštite

1. i 2. Od detaljnog i fokusiranog prikupljanja informacija, dobijenih iz razgovora sa žrtvom, nasilnikom, srodnicima, saradnicima, zavisi dobro prepoznavanje vrste i trajanja nasilja, kao i sagledavanje potreba za zaštitom žrtve. Cilj prikupljanja takvih informacija jeste procena stepena ugroženosti žrtve, tj. procena rizika od eskalacije nasilja.

3. Prilikom razmatranja potreba za zaštitom u timu profesionalci u CSR odlučuju koje će socijalne intervencije iz svojih nadležnosti primeniti. Zatim prepoznaju one institucije koje mogu da doprinesu zaustavljanju nasilja i zaštiti žrtve. Važno je poznavati delokrug rada i ovlašćenja pojedinih institucija i nevladinih organizacija, kao i zadužene profesionalce u njima.

4. CSR zauzima istinski centralno mesto među institucijama koje se bave zaustavljanjem nasilja u porodici i on je koordinator tih institucija i nevladinih organizacija, koje u konkretnom slučaju, konkretnim merama postupanja (iz delokruga svojih nadležnosti) mogu direktno da utiču na zaustavljanje nasilja i zaštitu žrtve.

Cilj pozivanja profesionalaca iz drugih institucija nije informisanje o preduzetim ili planiranim merama zaštite iz nadležnosti CSR, nego zajedničko planiranje mera, tj. konkretnih akcija koje će zaustaviti nasilje i zaštititi žrtvu. Saradnici se mogu pozivati na sastanak usmenim putem, uz konsultacije, ili pismenim putem. Naše iskustvo pokazuje da se predstavnici institucija i nevladinih organizacija rado odazivaju na zakazane timske sastanke i prihvataju CSR kao koordinatora svih aktivnosti. U retkim slučajevima neodazivanja, slali smo im izveštaj sa održane konferencije, sa detaljnim planom zaštite koji smo doneli sa prisutnim učesnicima. To je uticalo da se odazovu na poziv za neki naredni sastanak, povodom istog slučaja, ili za potpuno novi slučaj.

5. Na timskom sastanku voditelj slučaja iz CSR, u prisutvu ostalih članova tima i pozvanih učesnika, ukratko prezentuje slučaj nasilja. Svi učesnici konferencije zajedno donose plan zaštite. On treba da bude konkretan, precizan, jasan, uvremenjen i personalizovan. On treba da odgovori na 3 pitanja: KO, ŠTA i KADA preduzima da bi se zaustavilo nasilje i zaštitila žrtva (žrtve). Takav plan omogućava praćenje realizacije, kroz jasno postavljene zadatke, zadužene pojedince i predviđene rokove.

Nakon isteka predviđenih rokova (ili pre toga), evaluacije efekata preduzetih mera i sagledavanja novih potreba za zaštitom žrtve, može se organizovati **Reviziona konferencija**. Ona se održava ukoliko je potrebno planirati uključivanje novih institucija i NVO, ili istih, ali sada sa novim zadacima.

U toku pripreme za prezentovanje primera dobro organizovanih Konferencija slučaja stupile smo u kontakt sa stručnim radnicima iz pojedinih Odeljenja Gradskog centra za socijalni rad, koji su predsedavali konferencijama slučaja. Zajedno sa njima rekonstruisale smo tok stručnog postupka i tok širenja mreže pomoći u lokalnoj zajednici. Konstatovale smo da mnogi značajni podaci i preduzete mere nisu uneti u prvobitne izveštaje, jer se uobičajeno podrazumevaju i sprovode. Radi jasnijeg prikaza slučajeva, uz saglasnost predsedavajućih koleginica, u tekstu su dodati nedostajući podaci, označeni kurzivom. U fusnotama su naši komentari adekvatnih intervencija, koje uvažavaju teorijska znanja i principe rada sa nasiljem u porodici, kao i predlozi mogućih intervencija. Epilog svakog slučaja napisan je na osnovu najaktuelnijih podataka. Iako je u izveštaju prikazan tok zaštite do određenog datuma, koleginice su u svim slučajevima i dalje aktivno uključene u praćenje i realizovanje mera zaštite.

Iz izveštaja su izostavljena imena predstavnika škola, predškolskih ustanova i radnih organizacija, kao i neki od podataka za koje smo smatrale da mogu dovesti do prepoznavanja identiteta porodica u kojima je otkriveno nasilje.

Slede primeri dobro organizovanih Konferencija slučaja iz Odeljenja Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu.